ULTIMELE ŞTIRI DIN STRAINATATE

EXPUNEREA D-LUI CHAMBERLAIN IN CAMERA COMUNELOR

Londra, 13 (Rador). — In şedinţa de azi după amiază a Camerei Comunelor, d. Chamberlain a făcut a doua declaraţie a sa asupra situaţiei dela începutul războiului actual.

Întâmpinat cu călduroase ovaţii, primul ministru a spus:

Consiliul suprem de război ţinut Marţi pe teritoriul francez

„Cred că trebue să încep expunerea cu o dare de seamă asupra reuniunii de ieri a consiliului suprem de război, pe teritoriul francez, reuniune la care am luat parte atât eu cât şi lordul Chatfield din partea Angliei, d. Daladier şi generalul Gamelin din partea Franţei.

Scopul acestei întruniri a fost să se facă posibil în faza cea mai apropiată a războiului un schimb de vederi direct şi personal.

Situaţia actuală a fost în întregime examinată, discutându-se măsurile ce trebuesc luate în viitorul cel mai apropiat. S'a hotărît să se mai ţină şi alte întruniri pentru menţinerea unui contact cât mai strâns între cele două ţări cu privire la toate aspectele principale ale conducerii războiului.

Reuniunea s'a ţinut dimineaţa şi a fost completată cu alte convorbiri în cursul după amiezei.

Camera să nu se aştepte a-i face o dare de seamă amănunţită asupra multora din subiectele discutate. Este totuşi o chestiune importantă la care mă pot referi cu folos.

După cum era şi firesc, în cursul acestei reuniuni, şi anume în prima ei fază, a fost un schimb de vederi asupra stării actuale de spirit a opiniei publice din Marea Britanie şi Franţa.

Deplină înţelegere între Franţa şi Anglia

Sunt fericit că pot să asigur din nou Camera că este vădit că opinia publică de ambele părţi ale Canalului Mânecii este cu totul de acord. Poporul Franţei şi poporul Marei Britanii sunt tot atât de hotărîte nu numai să-şi îndeplinească întru totul obligaţiile faţă de Polonia, ci să pună capăt odată pentru totdeauna încordării intolerabile de a trăi sub ameninţarea perpetuă a agresiunii naţional-socialiste.

Aliaţii noştri francezi sunt ca şi noi un popor iubitor de pace, dar nu mai puţin convinşi ca noi că nu poate fi pace câtă vreme primejdia naţional-socialistă n'a fost înlăturată. „Il faut en finir", (trebue să se sfârşească) a adăugat d. Chamberlain în limba franceză.

„M'am înapoiat din această reuniune întărit şi încurajat de deplina identitate de vederi constatată între noi şi guvernul francez asupra tuturor punctelor de politică şi strategie, pe care le-am discutat.

Nu este nevoe să stăruesc asupra credinţei mele în imensa valoare a acestor contacte personale, care fac să se poată stabili acea încredere mutuală, fără de care nu poate exista o adevărată armonie în acţiune".

Intreg imperiul sprijină Anglia

Trecând apoi la situaţia actuală în imperiu, în Europa şi pe mai multe teatre de război, d. Chamberlain a spus:

„Zi de zi ne vin noui dovezi despre hotărîrea popoarelor din comunitatea britanică de peste mări. Dar această hotărîre nu este arătată numai prin cuvinte, ci şi prin fapte. Pot spune că atât în cercurile militare ,cât şi în cele civile s'au luat măsuri care, în unele cazuri, au un caracter care merge departe. Aceste măsuri sunt îndreptate numai într'o singură direcţie şi anume: urmărirea scopului comun şi îndeplinirea sarcinilor comune.

Un număr din ce în ce mai mare de state străine şi-au declarat neutralitatea, dar aceasta n'a dus în niciun caz la slăbirea vigilenţei armate, care caracterizează acum Europa, ca rezultat al primejdiei naţional-socialiste pentru civilizaţia noastră.

Situaţia pe teatrele de luptă

Deocamdată, teatrul de război, din răsărit este încă principalul centru de operaţii. Se pare că germanii încearcă să dobândească o hotărîre pe acest teatru, mai înainte de a fi siliţi să-şi mute formaţiile la apus, pentru a întâmpina primejdia intervenţiei noastre aliate. Dacă aceste speranţe au fost până acum înşelate, faptul se datoreşte numai spiritului de neînvins al polonezilor, cari refuză a fi intimidaţi de greutatea materialului adus împotriva lor sau de superioritatea covârşitoare a forţelor aeriene germane.

In apus, francezii au început o înaintare metodică. Aceasta este o fază preliminară esenţială şi importantă despre care este natural ca francezii să nu vorbească mult. Este de ajuns să spun că a avut succes complet.

S'a făcut o declaraţie că forţa expediţionară engleză din Franţa a şi intrat în foc. Această declaraţie nu este întru totul conformă cu adevărul. Nu-i mai puţin adevărat însă că sunt în Franţa trupe engleze, dar ele n'au intrat încă în acţiune. Operaţiile normale de recunoaştere şi patrulare au fost continue şi numeroase escadrile ale forţelor aeriene britanice operează acum pe teritoriul francez. S'au mai făcut şi alte sboruri reuşite de recunoaştere deasupra Germaniei, dobândindu-se multe informaţii folositoare asupra activităţii din lăuntrul frontierelor germane.

Marina comercială germană a fost scoasă din largul mărilor

Continuăm cu sistemul convoaielor, care operează zilnic cu o eficacitate din ce în ce mai mare. Acest sistem aplicat de îndată ce este în stare deplină pentru a opera nu va fi mai puţin hotărîtor — n'am niciun motiv s'o presupun — decât acum 20 ani.

Intre timp pot asigura Camera că submarinele germane au fost continuu atacate şi că s'au obţinut succese. La izbucnirea războiului, tonajul total al vapoarelor germane aflate pe mare sau în porturi neutre şi aliate — afară de cele din porturile baltice — a fost de 1.165.000. Aproape toate aceste vase au fost curăţate de pe largul mărilor, unele fiind capturate, iar majoritatea refugiindu-se în porturi neutre. Mai mult încă, provizii vitale de materiale de război pentru Germania, transportate de vase sub pavilion neutru, au fost şi vor fi din ce în ce mai limitate de controlul contrabandei impus cu forţa de flota noastră".

MĂSURILE RESTRICTIVE INTERNE

Primul ministru a trecut apoi la chestiunile de organizare a serviciului apărării civile, referindu-se în primul rând la toate criticile aduse măsurilor de restrângere a luminatului.

„Dacă restricţiile existente, a spus d. Chamberlain, par plictisitoare, trebue să se înţeleagă că ele sunt inevitabile în clipa de faţă. Restricţiile de stingere a luminilor se aplică în prezent atât în zonele îndepărtate, cât şi în oraşele mari. Nu doar că zonele îndepărtate pot fi atacate, dar lumina pe care o dau ar putea fi un semnal pentru zonele clădite, care pot să aibă o mare importanţă militară".

In ce priveşte restricţiile cu privire la vehicule şi la întrebuinţarea lămpilor electrice de buzunar şi a lămpilor mici de către trecători, d. Chamberlain a spus că Parlamentul trebue să fie bucuros aflând că se procedează o oarecare relaxare în această privinţă, pregătindu-se instrucţiile practice necesare.

„Primul ministru a adăugat: „Ar fi primejdios să se facă schimbări drastice cu privire la restricţiile iluminatului câtă vreme experienţa nu va arăta sensul în care modificările pot fi făcute cu toată siguranţa".

Referindu-se la chestiunea evacuării, d. Chamberlain a declarat: „După cum am spus, săptămâna trecută, au fost puse la dispoziţie 200.000 paturi în spitale pentru primirea civililor. Ele vor fi deocamdată la dispoziţia bolnavilor şi răniţilor, o anumită proporţie din ele fiind de pe acum folosită în acest scop".

In concluzie d. Chamberlain s'a referit la lucrările ministerului informaţiilor, arătând că acesta nu şi-a putut începe acţiunea până la isbucnirea războiului.

E greu de aşteptat, a spus primul ministru, ca faţă de astfel de greutăţi formidabile să nu se facă greşeli, iar unele din ele destul de serioase să producă supărarea întregei prese. Regret foarte mult asemenea incidente. Aşi dori însă să exprim acum cât de mult preţuesc felul patriotic în care presa engleză a cooperat în general cu guvernul, jucându-şi rolul în lupta comună. Am declarat dorinţa guvernului de a da publicului informaţiile cele mai depline şi de a preveni orice sentiment că lumea este ţinută în necunoştinţă de cauză. Acesta este principiul pe care-l vom aplica prin ministerul informaţiilor.

Critici aduse ministerului informaţiunilor

După d. Chamberlain, a luat cuvântul deputatul laburist Greenwood, care a mulţumit primului ministru în numele tuturor membrilor Camerii Comunelor pentru declaraţia sa şi mai ales pentru declaraţia privitoare la hotărîrea Marei Britanii de a-şi îndeplini obligaţiile faţă de Polonia şi de a nu căuta pacea până la sfârşitul dominaţiei naţional-socialiste (aplauze).

„Această hotărîre — a adăugat oratorul — a fost exprimată de d. prim ministru în termenii cei mai solemni şi cred că declaraţia sa va înlătura unele din svonurile şi bănuielile care circulau în ultima vreme în toată lumea".

D. Greenwood a procedat la o severă critică asupra modului cum funcţionează ministerul informaţiilor, afirmând că la acest departament domneşte încurcătura cea mai mare. Deputatul a arătat că după părerea sa membrii Parlamentului au dreptul să ştie cui revine răspunderea pentru această situaţie.

„Activitatea secretă a ministrului, a afirmat d. Greenwood, n'a constituit o cenzură inteligentă şi, crede el, procedura acestui departament de bună seama, când s'au suprimat ştirile despre prezenţa trupelor engleze în Franţa, este o pildă despre modul cum funcţionează departamentul informaţiilor. Asemenea lucruri nu trebuie să se mai repete.

Oratorul a scos apoi un document pentru a dovedi că cele întâmplate Luni seara s'ar datori unei anumite persoane, adică ministrului de război. Deputatul a susţinut că ministrul de război n'are dreptul să încalce domeniul ministerului informaţiilor.

D. Greenwood a cerut să se realizeze, în interesul naţional, cât mai grabnic, o coordonare reală între serviciile de luptă şi ministerul informaţiilor. Răspunderea informaţiilor nu trebue dată unui ministru răspunzător al unuia din serviciile din război. Departamentul informaţiilor trebuie să vină în legătură zilnică cu ziariştii reputaţi, cu răspundere şi experienţă de prima mână.

D. Greenwood s'a referit în urmă la plângerile ţărilor neutre, ale Dominioanelor şi ale Statelor-Unite, cu privire la interzicerea de a se folosi de altă limbă decât cea engleză şi cea franceză. D. Greenwood crede că este posibil să se procure cenzori care să priceapă limbile acestor ţări. In această fază dela începutul războiului, când este de dorit să se mobilizeze din partea noastră opinia morală a ţărilor neutre, „curentele de informaţie mondială — a afirmat oratorul laburist — sunt infectate de propaganda germană. Cu alte cuvinte, prin absenţa unei acţiuni viguroase de aici, propaganda lui Hitler, sub masca ştirilor, otrăveşte opinia publică mondială contra noastră. Ea dă ţărilor neutre o părere cu totul falsă despre situaţia reală atât de aici cât şi din străinătate".

După ce a afirmat că propaganda germană se bizuie pe neadevăruri, oratorul a adăugat: „Este de datoria fiecărui membru al parlamentului să arate greşelile spre a putea fi îndreptate şi nu exploatate. Deasemenea, este de datoria lor să insiste asupra unei acţiuni rapide din partea guvernului, îndată ce simte că această acţiune se încetineşte".

Lămuririle ministrului de interne

A urmat la tribună sir Samuel Hoare, ministrul de interne, care a atras atenţia asupra libertăţei cu care Camera Comunelor discută greşalele şi neajunsurile. „Lumea din ţările străine să nu interpreteze însă greşit situaţia noastră, a spus oratorul. Avem atâta încredere în ţăria marei noastre maşini, încât suntem gata să luăm ori ce risc, în a discuta cu toată libertatea orice neajuns s'ar ivi. Faptul că azi, într'un stadiu atât de timpuriu al războiului, tratăm fără grije unul sau altul din neajunsurile observate, este un semn nu de slăbiciune, ci de tărie".

Declarând că trecerea dela starea de pace pe picior de război a fost foarte grea şi că s'a trecut dela libertate la capitolul în care restricţiile devin, vădit, necesare, ministrul a spus: Trebuie să înfruntăm o perioadă de sdruncinături, până vom pune maşinăria ministerului informaţiilor în situaţia de a merge bine pe noul său drum. Se va ţine seama şi de criticile făcute.

Sir Samuel crede că parlamentul va acorda acestui departament fără experinţă meritele de a fi început imediat operaţiile, meritul de a fi fost gata cu organizaţia de aruncare a unor pamflete în ţara inamică. Acest departament a luat fiinţă numai în câteva zile şi şi-a dovedit activitatea folositoare în mai multe direcţii.

Răspunzând observaţiilor d-lui Greenwood în legătură cu suprimarea ştirilor despre prezenţa trupelor engleze în Franţa, ministrul a declarat că ştirea despre plecarea acestor trupe, publicată Luni seara, a fost desminţită cu autorizaţia ministrului de război. Mai pe urmă s'a dat drumul la toate ştirile primite din Franţa, relative la prezenţa trupelor engleze în acea ţară.

Sporirea producţiei de război

Londra, 13 (Rador). — *Răspunzând la o întrebare cu privire la sporirea producţiei de furnituri, d. Burgin, ministrul furniturilor de război, a declarat că toate uzinele şi firmele statului care produc muniţii au fost rugate să utilizeze toate resursele lor pentru un maximum de randament.*

S'au luat măsuri pentru a activa consumul noilor fabrici de utilaj şi pentru a se începe construirea unor noui uzine.

Ministrul a adăugat că mare parte din lucru, care nu necesită cunoştinţe technice aprofundate, va fi încredinţată femeilor.

Telegramele sunt admise în toate limbile

Londra, 13 (Rador). — Răspunzând la întrebările privitoare la telegramele din Marea Britanie pentru străinătate, sir Samuel Hoare a declarat în Camera Comunelor că interzicerea de a se trimite telegrame în alte limbi decât cea engleză şi cea franceză, a fost acum ridicată. De acum înainte vor putea fi trimise telegrame în toate limbile, inclusiv cele balcanice.

Comerţul Angliei cu statele neutre

Londra, 13 (Rador). — *Deputatul conservator Hannon a cerut în şedinţa de azi după amiază a Camerei Comunelor secretarului de stat al comerţului exterior să spună dacă s'au luat măsuri active pentru intensificarea schimburilor comerciale cu ţările neutre în care înainte de deschiderea ostilităţilor exportatorii britanici erau stingheriţi de concurenţa germană subvenţionată.*

D. Robert Hudson a răspuns că guvernul atribuie o importanţă vitală menţinerii comerţului extern şi că s'au dat instrucţiuni reprezentanţilor britanici din străinătate atrăgându-li-se atenţia asupra urgentei necesităţi de a adapta comerţul exterior britanic la împrejurările de faţă.

DISCUŢIILE IN CAMERA LORZILOR

Londra, 13 (Rador). — In şedinţa Camerei Lorzilor, lordul Stanhope, lord preşedinte al consiliului, a dat cetire unei declaraţiuni identice cu aceia pronunţată în Camera Comunelor de primul ministru.

Ministrul a făcut aluzie la reuniunea consiliului suprem de Marţi şi a declarat că d. Chamberlain s'a înapoiat din Franţa „mult încurajat de deplina identitate de vederi ce s'a dovedit între guvernele francez şi englez asupra tuturor chestiunilor".

In privinţa operaţiilor navale, oratorul a declarat că submarinele germane sunt atacate mereu şi că s'au obţinut succese. El a adăogat că aproape toate vasele comerciale germane, cu un tonaj de aproximativ 1.105.000 tone, care se aflau pe mare, în porturile neutre sau aliate, în momentul declarării războiului, „au fost alungate depe mări". Unele din ele au fost capturate, multe s'au refugiat în porturi neutre.

Lordul Snell a luat cuvântul arătând că nu are intenţia să ceară Camerei să discute declaraţia de azi a lordului Stanhope.

El a arătat că avioanele britanice au sburat peste teritoriul inamic aruncând pamflete în loc de bombe, ca urmare a făgăduielii date înainte de război preşedintelui Roosevelt, că Marea Britanie şi Franţa se vor abţine de a bombarda civil oraşe neforticate.

Lordul Mottiston a relevat şi el acest fapt, afirmând că dacă Marea Britanie a procedat astfel n'a făcut-o de teamă, deoarece este limpede că dacă vor fi să înceapă atrocităţile bombardamentelor aeriene, avantajul va fi de partea Marei Britanii, a cărei situaţie geografică o face să poată continua fabricarea aparatelor de sbor în locul unde avioanele inamice nu vor putea ajunge multă vreme.

Răspunzând la cuvântarea lordului Mottistone, lordul Halifax a declarat, cu privire la afirmaţia preopinentului, că comandamentul suprem german ar avea intenţia de a bombarda oraşe deschise, spunând că nu are încă o confirmare oficială a acestui lucru.

In concluzie, lordul Halifax a spus: „Restricţiile impuse de guvernul Majestăţii Sale operaţiilor propriilor noastre forţe se bazează pe condiţia că aceste restricţii vor fi respectate şi de adversari; guvernul trebuie însă să se considere cu totul liber, dacă asemenea restricţii nu vor fi respectate de adversar şi să dea curs acţiunii pe care o va crede de cuviinţă".

Ministrul de externe a adăugat: „Este evident că, cu progresul ştiinţei şi cu contopirea tuturor activităţilor naţiunii într'un efort gigantic, vechia deosebire dintre combatant şi necombatant devine enorm de greu de făcut în aceste timpuri". Declaraţia făcută la 3 Septembrie reprezintă politica pe care o are în vedere guvernul francez şi guvernul englez. în speranţa că principiile ei vor fi respectate de toate părţile din acest conflict.

Lordul Mottistone a intervenit spunând că lordul Halifax, n'a răspuns unei chestiuni şi anume dacă Germania a aderat într'adevăr la cererea d-lui Roosevelt, adresată şi guvernului englez şi celui german.

Lordul Halifax a răspuns arătând că, după cât este informat, crede că poate spune că răspunsul dat de guvernul german d-lui Roosevelt n'a fost decât relativ la chestia gazelor de război şi că „ceeace am afirmat ca o intenţie a guvernului german, cu privire la bombardare, se întemeia numai pe declaraţia făcută de d. Hitler în Reichstag".

A urmat la tribună lordul Strabolgi, care a spus că nu vorbeşte numai în numele partidului laburist, dar şi în numele majorităţii poporului Angliei. „Nu vrem să ne coborîm la nivelul barbariei exercitată de Germania, a spus oratorul, dar nu vrem nici să legăm mâinile comandanţilor noştri militari pentru folosinţa legală a armelor aeriene, chiar dacă făcând aceasta se cauzează multă suferinţă şi pierdere populaţiei civile.

„Sper, a încheiat lordul Strabolgi, că oricât de lung şi oricât de greu va fi acest război, cearta noastră rămâne numai cu conducătorii actuali cari au luat puterea în Germania şi cu sistemul pe care îl reprezintă aceştia, şi nu cu întregul popor german.

Ceeace, într'o singură frază, este tocmai părerea partidului laburist.

Lordul Samuel din opoziţia liberală s'a referit la răspunsul dat de germani d-lui Roosevelt în chestia gazelor de luptă, la care s'a referit şi lordul Halifax, întrebând pe ministrul de externe dacă guvernul german şi-a luat obligaţia să nu întrebuinţeze gaze otrăvitoare în cazul când şi alte ţări fac acelaşi lucru.

Lordul Halifax a răspuns că preferă să dea mâine un răspuns mai precis.

Obiectele considerate de Anglia drept contrabandă de război

Berlin, 13 (Rador). — Agenţia D.N.B. transmite:

Un decret al Regelui Angliei desemnează în amănunt obiectele, cari vor fi considerate drept contrabandă de război. Decretul are următorul text:

Războiul ce există între Germania şi Noi face necesară desemnarea obiectelor în amănunt, pe care avem de gând să le tratăm drept contrabandă de război şi declarăm, cu adeziunea consiliului secret al cabinetului, că pe timpul duratei războiului şi până la noui ordine, obiectele ce figurează în anexa nr. 1 vor fi tratate drept contrabandă absolută şi cele care figurează în anexa nr. 2 vor fi tratate drept contrabandă condiţionată.

Anexa nr. 1. Contrabanda absolută.

A) Tot felul de arme şi muniţii, explozibile, produse chimice sau aparate potrivite pentru utilizarea lor în războiul chimic şi maşinile de producţie şi de reparaţie; piesele de schimb; articolele care sunt necesare şi potrivite pentru acest uzaj; materialul sau piesele care servesc la fabricarea lor; articolele necesare pentru producerea sau uzajul acestui material sau piesele necesare sau potrivite.

B) Combustibilele de tot felul; toate felurile de amenajamente sau mijloace de transport terestru, maritim sau aerian şi maşinele întrebuinţate pentru fabricarea sau repararea lor; piesele accesorii, instrumentele, articolele şi animalele care sunt necesare şi potrivite; materialele sau piesele necesare pentru fabricare; articolele pentru producerea sau uzajul acestor materiale sau piesele necesare sau potrivite.

C) Toate mijloacele de informaţie, unelte, ustensile, instrumente, echipamente, hărţi geografice, tablouri, hărtii şi alte articole; maşini sau instrumente cari sunt necesare şi potrivite pentru executarea operaţiilor de război; articolele necesare sau potrivite pentru fabricaţie sau uzaj.

D) Monetele, metalele preţioase în lingouri, bancnote, documente - obligaţii, materiale de metal, discuri, plăci; maşini sau alte materiale care sunt necesare sau potrivite pentru fabricaţie.

Anexa nr. 2. Contrabandă condiţionată:

E) Toate felurile de alimente, furaje, îmbrăcăminte şi articole şi materiale necesare producţiei.

Cercurile germane despre foloasele neutralităţii Italiei

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 13. — Ambasadorul Italiei la Berlin a părăsit, azi, capitala Reichului, plecând în patria sa, unde ar urma, după cum se afirmă, să petreacă un concediu de câteva zile.

Este deci foarte natural ca în cercurile neutre din Berlin să se pună în legătură cu acest fapt întrebarea dacă d. Mussolini n'a întreprins noui încercări spre a evita războiul, sau, ceeace momentan ar fi mai probabil, să sondeze ce posibilităţi de pace anume ar exista.

Intr'un articol al ziarului „Hamburger Fremdenblatt", întrebuinţat câte odată pentru declaraţii inspirate, se vorbeşte despre atitudinea şi politica Italiei. In acelaş timp, acest ziar, de altfel ca şi alte câteva ziare germane, fac, de exemplu, face constatarea că lupta oamenilor raţionali împotriva partidului războinicilor din Franţa, nu s'a terminat încă.

La ministerul de externe german însă se pretinde că nu se ştie absolut nimic despre noui încercări de mijlocire ale d-lui Mussolini. In schimb, în ce priveşte politica Italiei, pe de o parte, se lasă să se întrevadă că nu se crede aproape deloc într'o aplanare a războiului, iar pe de altă parte se arată sub ce prismă este privită neutralitatea Italiei.

„Frankfurter Zeitung" rezumând aceste idei, spune că „atitudinea Italiei a fost hotărîtoare pentru atitudinea statelor din Sud-Estul Europei". Se ştie că acum câteva zile s'a declarat într'o formă oficială că Germania are tot interesul în menţinerea păcii în Sud-Estul european. Neutralitatea Italiei serveşte tocmai interesele Germaniei.

In ceeace priveşte Elveţia, Olanda, Belgia şi Luxemburgul, state cari se află între fronturile franco-germane, se spune că neutralitatea Italiei a avut pentru Germania urmări mai puţin utile.

IN POLONIA SE AŞTEAPTA LUPTE ŞI MAI VIOLENTE

In urma progreselor înregistrate de trupele germane în Polonia, opinia publică germană acordă un deosebit interes luptelor ce se dau pentru ocuparea Varşoviei.

Acest interes a crescut şi mai mult în urma comunicatului comandamentului german că pe viitor se va face uz de aviaţie şi artilerie grea împotriva Varşoviei, cât şi celorlalte oraşe şi sate din Polonia. Înăsprirea mijloacelor de luptă în Polonia este motivată prin faptul că Polonia a transformat oraşele libere în câmpuri de luptă. Se adaogă că Polonia poartă toată răspunderea în această privinţă. Cercurile competente germane subliniază deasemenea că s'a constatat în mod indiscutabil că populaţia civilă din Varşovia a fost sistematic înarmată de autorităţile poloneze.

Aceste fapte arată cât de tenace şi de violente vor fi viitoarele lupte în Polonia.

ŞI GERMANIA VA FIXA O LISTA A „CONTRABANDELOR"

Lista germană „de contrabandă" va fi publicată în cursul acestei nopţi sau mâine dimineaţă.

Până acum nu s'au putut obţine amănunte asupra conţinutului listei germane. Cercurile competente confirmă însă, că lista germană a fost întocmită pe bază de reciprocitate. Cu alte cuvinte, toate mărfurile declarate de Anglia drept contrabandă, vor fi tratate de Germania tot ca atare. Deasemenea Germania se va folosi faţă de comerţul statelor neutre de aceleaş metode ca Marea Britanie.

Atacurile împotriva Angliei şi blocadei ce o duce contra Reichului, continuă. In acelaş timp se spune statelor din grupul dela Oslo că „vor fi rău sfătuite, dacă, pe motivul slăbiciunei lor politice, se vor mărgini numai la proteste goale", deoarece numai o atitudine energică le va putea fi de folos faţă de Anglia.

REDUCEREA RAŢIEI DE CARNE LA BERLIN ŞI CONFISCAREA CAUCIUCURILOR DE AUTOMOBILE

Pentru ultimele două săptămâni din luna Septembrie raţia de carne, inclusiv mezeluri şi conserve, pentru populaţia din Berlin, a fost fixată la 500 de grame de persoană pe săptămână.

Acest lucru reprezintă o micşorare a raţiei cu 250 de grame pe săptămână. De fapt, această micşorare este numai pe hârtie, de oarece în primele două săptămâni din luna Septembrie nu s'au putut obţine la Berlin în mod integral, raţiile fixate la 750 grame pe săptămână.

In acelaş timp autorităţile au luat şi o altă măsură, de fapt aşteptată şi anume confiscarea tuturor cauciucurilor pentru automobile. Proprietarii de automobile se pot folosi încă momentan de cauciucurile lor, cu toate că sunt confiscate, dacă automobilele lor vor purta o insignă specială.

—oxo❖oxo—

Explozie într'o mină belgiană

Bruxelles, 13 (Rador). — O explozie de gaze s'a produs în minele de cărbuni din apropiere de Charleroi.

Doi muncitori au fost omoriţi.

—xxo●oxx—

SPECULANŢI ARESTAŢI LA SOFIA

Sofia, 13 (Rador). — Vreo 50 de persoane au fost arestate zilele acestea pentru că au încercat să ocapareze mărfuri de prima necesitate şi au urcat ilegal preţurile de vânzare ale acestor mărfuri.

Printre cei arestaţi sunt numeroşi evrei.

Controlul vapoarelor străine in Canalul Mânecii

Amsterdam 13 (Rador). — Ziarele de seară anunţă că cel mai mare vapor olandez de mărfuri, NIEUWE AMSTERDAM, a fost oprit de vase de războiu engleze în Canalul Mânecii şi vizitat.

Ziarele afirmă că pentru acelaş motiv, aproximativ 100 vapoare ar fi reţinute de englezi.

SCRISORI DIN POLONIA

Cauzele înaintării repede a trupelor germane in Polonia

de M. KOWERSKI

Lwow, 12 Septembrie

Inaintarea repede a trupelor germane a surprins probabil opinia publică în străinătate, cu atât mai mult că armata polonă s'a bucurat în Europa întreagă de un renume din cele mai bune. Faptul este totuşi explicabil. Armata germană dispune de anumite avantaje incontestabile.

1. Aviaţia. — *Putem să spunem fără exagerare, că rolul aproape hotărîtor în desfăşurarea operaţiilor, îl are aviaţia germană. După datele din surse cele mai serioase, în momentul de faţă Germania a lansat împotriva Poloniei o formidabilă flotilă aeriană de peste 5.000 de avioane. Acestei forţe uriaşe Polonia n'a putut să opună decât o flotilă de cel puţin trei ori mai mică, numărând vreo 1500 de aparate de prima linie. Germania a putut astfel să atace Polonia cu o flotilă formidabilă, care constitue probabil 2/3 din potenţialul întreg al aviaţiei germane. Aceasta mai ales datorită faptului că pe frontul occidental războiul aerian încă n'a început, ceeace a permis Germaniei să arunce flotila de asalt asupra Poloniei, pe când pe frontul apusean a concentrat numai forţele de apărare antiaeriană.*

Aviaţia germană îndeplineşte pe frontul de est câteva funcţiuni deosebite. Prima dintre ele, normală, este recunoaşterea şi colaborarea cu artileria. Cea de a doua constă în împiedecarea mişcărilor şi regrupării forţelor terestre polone. Astfel, aviaţia germană bombardează atât trupele polone în marş, cât şi nodurile de comunicaţie de tot felul. Polonia fiind în imposibilitate de a apăra cu artileria antiaeriană şi cu aviaţia de vânătoare toate gările şi liniile ferate din ţară, aviaţia germană a reuşit să turbure comunicaţia în dosul trupelor polone. Cu toate eforturile enorme, depuse de lucrătorii căilor ferate polone şi trupele de geniu, care repară în condiţiunile cele mai grele liniile distruse, efectele bombardării sunt destul de serioase. Al treilea rol al aviaţiei germane sunt atacurile asupra unor oraşe şi sate. In oraşe ca la Varşovia apărarea antiaeriană polonă dispune de un număr suficient de tunuri speciale şi de avioane de vânătoare, aşa că efectele bombardamentelor germane sunt relativ foarte mici. De 12 zile aviaţia germană n'a reuşit să strice nici gara centrală din Varşovia, nici vre-un pod pe Vistula. Dimpotrivă, apărarea Capitalei a reuşit să doboare 20% din avioane inamice. Situaţia însă e mult mai gravă, când e vorba de atacuri împotriva oraşelor deschise, care, lipsite de orice importanţă militară, nu pot fi apărate tot atât de bine. Acolo pagubele sunt foarte mari. In oraşul Lublin a fost aproape complet distrus cel mai mare hotel şi care era complet locuit. Micile oraşe Jaroslaw şi Tomaszow Lubelski aproape nu mai există, fiind arse în urma bombardării cu bombele incendiare. Numărul total al oraşelor, târgurilor şi satelor bombardate în Polonia depăşeşte cifra de 200.

Este evident că o acţiune aşa de vastă a aviaţiei germane, căreia Polonia nu poate să-i opună un potenţial tehnic tot aşa de mare, influenţează într'un grad extrem de mare în desfăşurarea operaţiunilor.

2. Armele blindate. — *Al doilea factor care sprijină puternic ofensiva germană sunt armele blindate. Fiind acoperită la vest de linia Sigfried, unde operaţiunile sunt abia în prima lor fază, Germania a putut să utilizeze împotriva Poloniei toate armele sale blindate, care sunt compuse din 6 divizii („Panzerdiwisionen") şi dispun probabil de 3 mii de tancuri. Formaţiunile acestea care au atacat din primul moment din patru direcţiuni diferite, au reuşit să străpungă liniile de apărare la frontiera Poloniei şi, ajutate de aviaţie, au putut merge repede spre centrul ţării. Cu toate că Polonia dispune de un model de tun antitank, poate cel mai bun actualmente din Europa, totuşi rezistenţa împotriva unei aşa de mari masse o forţelor blindate este extrem de grea.*

3. Potenţialul numeric şi tehnic. — *Din însăşi comparaţia numerică a celor două popoare în luptă, reese clar preponderenţa germană, fără să mai adaogăm că Germania dispune de imensul material ceh şi austriac. Astfel de pildă primele avioane germane, care au bombardat oraşul Lwow, n'au fost atacate în primul moment de apărarea antiaeriană a oraşului, fiindcă purtau încă pe aripi vechile semne ale aviaţiei cehe, care sunt la fel albe şi roşii, ca şi cele ale aviaţiei polone.*

In ce priveşte raportul numeric de forţe, ansamblul trupelor germane întrebuinţat în Polonia este evaluat la aproximativ 90 de divizii, ceeace constitue aproape dublul trupelor mobilizate de Polonia în prima fază a războiului.

4. Configuraţia frontierelor. — *Frontiera polono-germană, lungă de aproape 1700 km. (inclusiv frontiera slovacă) şi în unele puncte foarte puţin îndepărtată de centrele vitale ale Poloniei, a fost extrem de greu apărat. Polonia a procedat deci la scurtarea frontului, care se desemnează acum pe linia Vistulei.*

*

In momentul când scriem aceste rânduri este încă extrem de greu de a risca vre-o ipoteză. Cu toate desavantagiile tehnice, numerice şi strategice, în defavoarea Poloniei, cu toată încetineala operaţiunilor din apus, poporul polon este decis să lupte până la capăt. Dacă Polonezii vor reuşi să oprească înaintarea germană pe un front nou, ceeace ar permite regruparea forţelor şi înrolarea noilor contingente, luptele pe frontul oriental ar putea să se prelungească foarte mult. Desfăşurarea evenimentelor în apus poate să aibe şi ea o influenţă hotărîtoare asupra situaţiei Poloniei, care deocamdată luptă singură cu aproape întreaga armată germană.